

Vejledning til ansøgning

Tilskud til energibesparelser, energieffektiviseringer og CO₂-reduktioner i
erhvervsvirksomheder (Erhvervspuljen)

Gældende for ansøgninger indsendt fra 1. juli 2023

Indledning

Denne vejledning beskriver, hvordan du søger tilskud fra Erhvervspuljen til energibesparelser og CO₂-reduktioner i erhvervsvirksomheder.

Den gælder fra 1. juli 2023.

Læs vejledningen igennem, inden du søger tilskud. I vejledningen finder du bl.a. svar på, om dit projekt opfylder betingelserne for at få tilskud.

Når du søger Erhvervspuljen, skal du igennem følgende trin:

Du kan finde tidligere udgaver af vejledningen [her](#), hvis du har søgt før 1. november 2022, og [her](#), hvis du har søgt efter 1. november 2022.

Få mere at vide

Tilmeld dig nyhedsbrevet fra [SparEnergi.dk](#) for at få seneste nyt om puljen. Du kan også læse mere på Erhvervspuljens hjemmeside [SparEnergi.dk/erhvervstilskud](#). Her finder du også link til puljens ansøgningsportal.

De præcise regler for tilskud findes i [bekendtgørelse nr. 296 af 17. marts 2023 om lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion](#) og [bekendtgørelse nr. 674 af 2. juni 2023 om tilskud til energibesparelser, energiefektiviseringer og CO₂-reduktioner i erhvervsvirksomheder](#).

Har du spørgsmål, kan du kontakte Energistyrelsen på telefon 51 67 43 01 eller skrive til erhvervstilskud@ens.dk.

Erhvervspuljen er i 2022-2025 medfinansieret af Den Europæiske Unions genopretningsplan.

Du kan læse mere om EU's politiske prioriteter og genopretningsplanen [her](#)

Finansieret af
Den Europæiske Union

Indhold

1. Hvem kan ansøge og til hvad?	4
1.1 Hvem kan søge tilskud?	4
1.2 Hvad kan der søges tilskud til?	4
1.3 Betingelser for at opnå tilskud	5
1.4 Hvad kan der ikke søges tilskud til?	6
1.5 Hvor meget kan du få i støtte?	7
1.6 Hvilke omkostninger kan du få tilskud til?	9
2. Hvordan søger du tilskud?	12
2.1 Ansøgningsportalen	12
2.2 Ansøgning om tilskud	12
2.3 Sagsbehandling og afgørelse	13
2.4 Ansøgning om udbetaling af tilskud	14
2.5 Dokumentation ved udbetaling	15
3. Opgørelse og dokumentation af energiforbrug og CO₂-reduktion	18
3.1 Udskiftning af belysning	20
3.2 Udskiftning af varmforsyning	20
3.3 Opgørelse af øvrige projektyper	23
3.4 Valg af levetidskategori	26
4. Særlige projektforhold	29
4.1 Hvis dit projekt vedrører overskudsvarme	29
4.2 Beregning af energiforbruget ved ændret kapacitet	29
4.3 Ny, nedlagt og sammenlagt produktion	30
4.4 Når tiltag påvirker hinanden	30
4.5 Konkurs og overtagelse af virksomhed	30
4.6 Leasing af udstyr	31
5. Det skal du huske under og efter projektperioden	33
5.1 Du har oplysningspligt	33
5.2 Status efter 12 måneder	33
5.3 Projektændringer	33
5.4 Kontrol med Erhvervspuljen	34

**1. Hvem kan
ansøge og til
hvad?**

1. Hvem kan ansøge og til hvad?

Tilskud gives til virksomheder, der gennemfører projekter med henblik på at opnå energibesparelser, energieffektiviseringer og CO₂-reduktioner i det endelige energiforbrug i Danmark.

1.1 Hvem kan søge tilskud?

1.1.1 Hvem kan søge tilskud

Ikke-offentlige virksomheder kan ansøge om tilskud gennem Erhvervspuljen. Det vil sige, at langt de fleste private virksomheder kan søge tilskud fra puljen.

Personlige virksomheder, interessentskaber, m.v. kan også søge tilskud, da det ikke er et krav, at virksomheden drives i selskabsform.

1.1.2 Hvem kan ikke søge om tilskud

Du kan ikke søge tilskud som:

- **Privatperson**
- **Klub, forening eller anden form for sammenslutning uden regelmæssig økonomisk aktivitet**
Økonomisk aktivitet indebærer salg af en vare eller tjenesteydelse. Det er desuden en betingelse, at det ansøgte projekt har en ikke-uvæsentlig sammenhæng med den økonomiske aktivitet.
- **Offentlig myndighed**
Statslig, regional eller kommunal
- **Offentlig virksomhed**
En virksomhed anses som offentlig, hvis:
  - Virksomhedens udgifter overvejende dækkes af offentlige midler (+50 %), eller
  - Virksomheden hovedsageligt er ejet af en offentlig myndighed eller en anden offentlig virksomhed (+50 %), og den ansøgende virksomhed ikke er et børsnoteret selskab eller et datterselskab af et børsnoteret selskab, eller
  - En offentlig myndighed eller en anden offentlig virksomhed har bestemmende indflydelse på den ansøgende virksomhed, og den ansøgende virksomhed ikke er et børsnoteret selskab eller et datterselskab af et børsnoteret selskab, eller
  - Virksomheden ved lov har fået beføjelse til at træffe afgørelse på en offentlig myndigheds vegne.

1.2 Hvad kan der søges tilskud til?

Der kan gives tilskud til gennemførelse af projekter med henblik på at opnå energibesparelser, energieffektiviseringer og CO₂-reduktioner i det endelige energiforbrug i Danmark. Det endelige energiforbrug er her defineret som al energi leveret til følgende brancher:

- Industri
- Tjenesteydelser

Det bliver der oftest søgt tilskud til

- Konvertering fra gaskedel til varmepumpe
- Udsiftning til LED-belysning
- Optimering af procesanlæg
- Udsiftning af f.eks. vinduer og tag

Inspiration!

Se [her](#), hvordan andre virksomheder har benyttet tilskud fra Erhvervspuljen.

- Landbrug, gartneri og skovbrug
- Små og mellemstore fiskeforarbejdningsvirksomheder – se særlige betingelser i afsnit 1.3

1.3 Betingelser for at opnå tilskud

For at få tilskud fra Erhvervspuljen skal dit projekt leve op til følgende betingelser:

- **Arbejdet må ikke være i gang**
Aftale om indkøb må ikke være indgået, og arbejdet på projektet ikke påbegyndt, før Energistyrelsen har kvitteret for modtagelse af ansøgning. Med dette forstås påbegyndelsen af etablerings-/anlægsarbejdet i forbindelse med investeringsprojektet eller det første retligt bindende tilsagn om køb af udstyr eller indgåelse af andre forpligtelser, som gør investeringen irreversibel. Det vil sige, ordrebekræftelsen må ikke være indgået, før du har modtaget en kvittering fra Energistyrelsen. Det gælder også selvom ordrebekræftelsen er betinget af, at du får tilsagn fra Erhvervspuljen. Herunder forstås en aftale om fjernvarmetilslutning som en irreversibel investering. Forberedende arbejde som indhentning af tilladelser og gennemførlighedsundersøgelser (herunder rådgivning og beregning af energibesparelspotentiale) regnes ikke for påbegyndelse af arbejdet.
- **Tilskuddet skal være en forudsætning for, at projektet bliver gennemført**
- **Tilbagebetalingstiden skal være minimum to år**
Tilbagebetalingstiden for projektet skal være minimum to år på ansøgningstidspunktet, når tilskuddet medregnes.
- **Der gives ikke tilsagn om mindre end 10.000 kr.**
- **Anlæg skal være funktionsdygtige**
Anlæg skal have været i drift på virksomheden i minimum to år. Du må ikke medregne energibesparelser og CO₂-reduktioner, der opstår ved almindelig vedligeholdelse eller reparation eller udskiftning af nedbrudte anlæg.
- **Projektet må ikke have opnået tilskud fra anden statsstøtteordning eller anden lovgivning**
- **Ansøgeren må ikke være lovmæssigt forpligtet til at gennemføre projektet**
- **Din virksomhed må ikke være kriseram**
En virksomhed er kriseramt, når den opfylder mindst én af omstændighederne i art. 2, nr. 18, i [Europa-Kommissionens forordning nr. 651/2014 af 17. juni 2014 \(se s. 19\)](#). Du skal orientere Energistyrelsen, hvis din virksomhed bliver kriseramt eller er i tvivl herom i ansøgningsperioden.
- **Din virksomhed har tilbagebetalt evt. ulovlig støtte**
Din virksomhed skal have efterkommet evt. krav om tilbagebetaling af støtte, som EU-Kommissionen tidligere har fundet ulovlig og uforenelig med det indre marked. Hvis sådanne krav opstår i ansøgningsperioden, skal du straks meddele det til Energistyrelsen.
- **Særligt for små og mellemstore fiskeforarbejdningsvirksomheder og fiskeauktioner**
Er din virksomhed en lille eller mellemstor fiskeforarbejdningsvirksomhed eller en fiskeauktion, reguleres støtte fra Erhvervspuljen efter

Husk!

Du må først gå i gang med dit projekt, efter du har fået en kvittering fra Energistyrelsen, om at vi har modtaget din ansøgning.

Den betingelse kan du læse mere om i pkt. 1.3.

Kommissionens forordning (EU) 2022/2473 af 14. december 2022. Det betyder, at tilskuddet højst må udgøre 1,25 mio. € pr. virksomhed pr. år. Desuden er tilskud betinget af overholdelse af EU's fælles fiskeripolitik (CFP'en) i støtteperioden, hvilket ansøger skal afgive erklæring om ved ansøgning om udbetaling af tilskud.

1.4 Hvad kan der ikke søges tilskud til?

Der kan *ikke* søges tilskud til projekter inden for følgende brancher:

- **Fiskeri- og akvakultursektorens primære led samt store fiskeforarbejdningsvirksomheder.**
Fiskefartøjer og akvakulturanlæg samt store fiskeforarbejdningsvirksomheder med over 250 ansatte og med en omsætning over 50 mio. € og/eller en samlet årlig balance på over 43 mio. €.
- **Energiomdannelsessektoren og energiindustrien**
Indvinding af energiråstoffer, fremstilling af energiprodukter samt produktion, transmission, distribution og handel med el, gas og varme.
- **Ikke-intern transport**
Vejtransport med indregistrerede køretøjer, togdrift, herunder elforbrug til tog, signaler m.v. samt luft- og skibsfart. Du kan godt søge tilskud til energibesparelser med ikke-indregistrerede køretøjer, fx konvertering til eldrevne gaffeltrucks til intern transport på et lager.
- **Beboelse**
Der henvises til Varmepumpepuljen, Energirenoveringspuljen og Skrotningsordningen. Hvis et projekt reducerer energiforbruget i en bygning, der anvendes til både erhverv og beboelse, kan den besparelse, der vedrører erhvervsdelen, få tilskud fra Erhvervspuljen, såfremt det kan dokumenteres, hvor stor en del af investering, energiforbrug og -besparelse, der hører til erhvervsdelen.

1.4.1 Negativliste

Ud over ovenstående er der en række tiltag, der ikke er omfattet af puljen:

- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner, som følger af øget produktionskapacitet og/eller -volumen, se afsnit 4.2.
- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner, som skyldes sammenlægning, hel eller delvis nedlæggelse af produktionen eller flytning af produktionen til en anden produktionsenhed, se afsnit 4.3.
- Etablering af nye bygninger og nyanlæg. Du kan kun opnå tilskud, hvis et nyt anlæg erstatter et gammelt anlæg.
- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner, der opstår ved:
  - almindelig vedligeholdelse, fx rensning og udsyring af anlæg,
  - udbedringer af lækager, fx fra trykluftanlæg
  - reparation af anlæg
  - optimeringer af drift ved justering af eksisterende udstyr, hvor optimeringer gennemføres uden investeringer i nye komponenter/ nyt udstyr
  - eftersynsordninger for anlæg, hvor eftersynet gennemføres uden investeringer i nye komponenter/nyt udstyr
- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner relateret til it- og serverudstyr, herunder projekter vedrørende køleanlæg i serverrum og UPS-anlæg i tilknytning til serverrum.

Nyt!

Fra 1 juli 2023 kan små og mellemstore fiskeforarbejdningsvirksomheder og fiskeauktionshuse søge Erhvervspuljen.

- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner opnået alene ved at sænke temperatur, belysning eller ventilationsmængde, hvor der ikke gennemføres andet end en manuel sænkning.
- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner på baggrund af ændret adfærd.
- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner i forbindelse med etablering eller optimering af energiproducerende anlæg, herunder solceller, solvarme, vindmøller, vandkraftanlæg, biogasanlæg og andre anlæg, der kan sidestilles med disse.
- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner i forbindelse med installation og optimering af gaskedel, gasbrænder og tilhørende reguleringsudstyr.
- Energibesparelser eller CO₂-reduktioner opnået ved installation af brugt udstyr.
- Energibesparelser og CO₂-reduktioner i forbindelse med akvakultur-anlæg.
- Intern udnyttelse af overskudsvarme, som ikke reducerer virksomhedens mængde af tilført energi eller ikke reducerer virksomhedens energirelaterede CO₂-udledninger.
- Ændringer i råvarer, der indgår i en produktion eller energiforbrugende proces, medmindre der sker en reduktion i den tilførte energi til virksomheden eller i virksomhedens energirelaterede udledninger, og produktionsmængden og den producerede vare eller ydelse er uændret i før- og eftersituationen. Endvidere må ændringen ikke alene betyde nedlæggelse af energiforbrugende anlæg, komponenter eller installationer på virksomheden, og der skal foretages en investering i en teknisk foranstaltning.

Bemærk!

Erhvervspuljen giver ikke tilskud til energiproducerende anlæg som fx solceller.

1.5 Hvor meget kan du få i støtte?

Tilskuddet fastsættes ud fra fire faktorer:

- Fast støtte på 10 øre pr. kWh pr. år eller 500 kr. pr. ton CO₂ pr. år over tiltagens levetid. Ansøgningens beregningskema vælger automatisk tilskud til energibesparelse eller CO₂ reduktion, alt efter hvor der opnås det største tilskud. Tiltagets levetid er bestemt af Energistyrelsen ud fra en række parametre, herunder teknisk og økonomisk levetid. Levetiden fremkommer automatisk, når du vælger kategori for dine tiltag i beregningskemaet. Find vejledningen til valg af kategorier og levetider i afsnit 3.4.
- En prioriteringsfaktor på 1,25 der ganges på energibesparelser eller CO₂-reduktioner i de tilfælde, hvor der sker en konvertering fra naturgas til elektricitet, fjernvarme eller biomasse.
- Maksimal støtteprocent ud fra virksomhedens størrelse, se afsnit 1.5.2.
- Maksimalt samlet tilskud pr. virksomhed pr. projekt på € 15 mio.

1.5.2 Maksimal støtteprocent afhænger af virksomhedens størrelse

Tilskuddet dækker op til en vis procent af de støtteberettigede omkostninger afhængigt af virksomhedens størrelse. Der ydes tilskud op til:

- 30 % for store virksomheder
- 40 % for mellemstore virksomheder
- 50 % for små virksomheder.

Sådan bliver tilskuddet beregnet

10 øre pr. sparet kWh. pr. år over tiltagets levetid

eller

500 kr. pr. sparet ton CO₂ pr. år over tiltagets levetid.

Du vil automatisk få tildelt det største tilskud.

Små og mellemstore virksomheder er virksomheder, der er omfattet af EU's definition af små og mellemstore virksomheder, jf. bilag I til Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108.

For at afgøre om en virksomhed er lille, mellemstor eller stor, indgår følgende tre kriterier:

- Antal beskæftigede (=årsværk)
- Årlig omsætning
- Samlet årlig balance

Ved beregningen af de finansielle data og antal beskæftigede anvendes de oplysninger, der fremgår af virksomhedens seneste afsluttede regnskaber.

Afgørelse af virksomhedsstørrelse afhænger af, om virksomheden er:

- en uafhængig virksomhed
- en partnervirksomhed
- en tilknyttet virksomhed (et typisk eksempel på en tilknyttet virksomhed er et helejet datterselskab)

Hvis virksomheden er *uafhængig*, er det kun virksomhedens egne tal for (antal beskæftigede, årlig omsætning og samlet årlig balance) der indgår i beregningen af virksomhedens størrelse. Hvis virksomheden er en *partnervirksomhed* eller en *tilknyttet virksomhed*, skal tallene for partnerne og tilknyttede virksomheder også indgå i beregningen af virksomhedens størrelse.

Du kan læse mere om definition af virksomhedstype, herunder beregninger for partnervirksomheder og tilknyttede virksomheder samt undtagelser i Europa-Kommissionens publikation [Brugervejledning til definitionen af SMV'er](#).

Tærskelværdier for virksomhedsstørrelse	Antal ansatte		Årlig omsætning		Samlet balance
Stor virksomhed	> 250	ELLER	> 50 mio. euro	OG	> 43 mio. euro
Mellemstor virksomhed	< 250		< 50 mio. euro		< 43 mio. euro
Lille virksomhed	< 50	OG	< 10 mio. euro	ELLER	< 10 mio. euro

1.6 Hvilke omkostninger kan du få tilskud til?

Erhvervspuljen giver tilskud til de yderligere investeringsomkostninger, der er nødvendige for at nå et højere energieffektivitets- eller miljøbeskyttelsesniveau, som er direkte relateret til gennemførelsen af projektet. De støtteberettigede omkostninger beregnes ved at sammenligne investeringsomkostningerne med omkostningerne ved en kontrafaktisk investering, der ville være foretaget uden støtten. Konkret antages det, at den kontrafaktiske

Mere i tilskud til gaskonverteringer

Der er indført en prioriteringsfaktor på 1,25 for at gøre det mere favorabelt at konvertere fra naturgas til grøn energi. Det betyder, at gaskonverteringer som udgangspunkt får 25 procent mere i tilskud.

Læs mere

Du kan læse mere om definition af virksomhedstype, beregninger for partnervirksomheder og tilknyttede virksomheder samt undtagelser i Europa-Kommissionens publikation [Brugervejledning til definitionen af SMV'er](#).

investering består af den samme investering, der foretages på et senere tidspunkt, dvs. de støtteberettigede omkostninger er forskellen mellem investeringsomkostningerne og nettonutidsværdien af omkostningerne ved den kontrafaktiske investering, tilbagediskonteret til det tidspunkt, hvor den støttede investering ville blive foretaget.

Det betyder, at de støtteberettigede omkostninger beregnes som investeringen minus investeringen tilbagediskonteret til nutidsværdi med en rente på 18 %, ved følgende formel.

$$\text{Støtteberettigede omkostninger} = \text{Investering} - \frac{\text{Investering}}{(1 + \text{Rente})^{\text{Levetid}}}$$

Nedenstående tabel viser eksempler på de støtteberettigede omkostninger.

	Enhed	Projekt 1	Projekt 2
Projekttype	-	Konvertering til varmepumpe	Konvertering til fjernvarme
Virksomhedsstørrelse	-	Stor	Stor
Levetid	År	10	10
Investering	DKK	5.431.200	892.800
Støtteberettigede omkostninger	DKK	4.393.491	722.218
CO₂-besparelse	Tons CO ₂	794	770
Energibesparelse	MWh	2.975	389
Tilskud	DKK	1.318.047	216.665
Støtteintensitet	%	30	30

De støtteberettigede omkostninger beregnes automatisk i ansøgningskemaets beregningsskema ud fra de investeringsomkostninger, du indtaster.

De investeringsomkostninger, der kan medregnes som en del af de støtteberettigede omkostninger, omfatter:

- Ekstern rådgivning, projektudvikling, herunder udarbejdelse af ansøgningsmateriale, projektering forbundet med anlægsomkostninger og eventuel ekstern kvalitetssikring af ansøgningen, hvis påkrævet af Energistyrelsen
- Miljøgodkendelse
- Anskaffelse af nødvendige anlægskomponenter
- Entreprenørydelser og installation
- Revision af regnskab som krævet af Energistyrelsen.

Støtteberettigede omkostninger omfatter ikke afledte omkostninger af projektet, fx:

- Opkvalificering/uddannelse af personel
- Interne timer
- Følgeomkostninger, som opstår andre steder i produktionsleddet i forbindelse med tiltaget, fx produktionsstop
- Driftsomkostninger
- Finansielle omkostninger.

Du behøver ikke regne det ud!

De støtteberettigede omkostninger beregnes automatisk i ansøgningskemaets beregningsskema ud fra de investeringsomkostninger, du indtaster.

Opgørelsen af de støtteberettigede omkostninger skal være fratrukket:

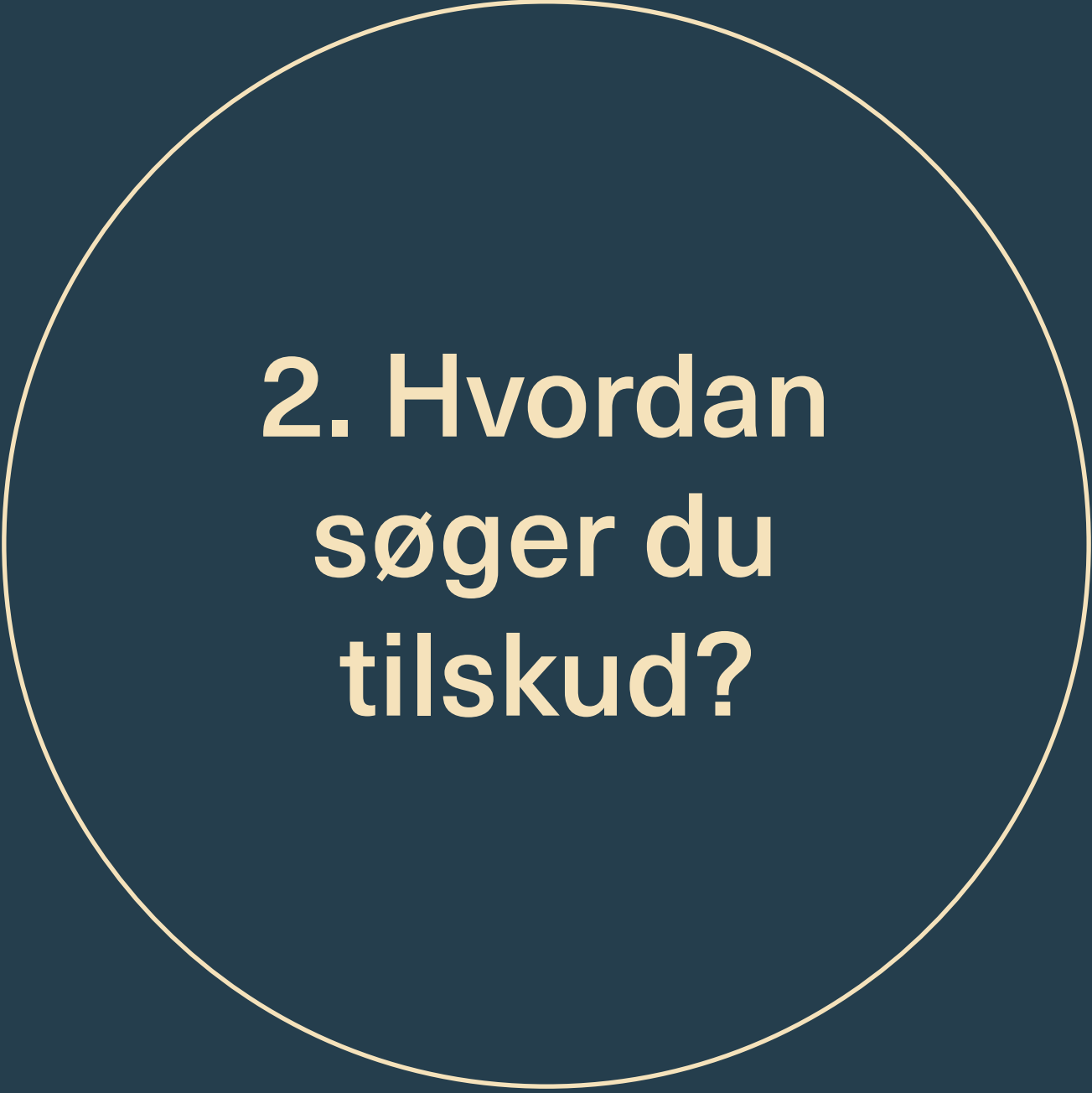
- Moms din virksomhed ikke selv betaler
- Indtægter mv. som følge af projektet, fx tilbagekrediteringer, rabatter, salg af eksisterende udstyr og lignende, der opnås som følge af den tilskudsstøttede aktivitet under projektperioden.

Det kunne eksempelvis være:

- Investeringssomkostningen angår en varmekilde, der både leverer til beboelse og erhverv. Den andel af investeringssomkostningen, der angår beboelse, er ikke støtteberettiget
- Effekten af øget produktionskapacitet og –volumen er ikke støtteberettiget. Hvis projektet indeholder en væsentlig forøget produktionskapacitet og –volumen, må du kun medtage den investeringssum som et konkret anlæg, der producerer mængden i før-situationen, koster.
- Projekter, hvor overskudsvarme både udnyttes internt og eksternt. Her kan kun medtages investeringssomkostninger, som er relateret til den interne udnyttelse af overskudsvarmen.

Bemærk!

Det er kun virksomheden, som afholder investeringsudgifterne til projektet, der kan ansøge om tilskud.

2. Hvordan søger du tilskud?

2. Hvordan søger du tilskud?

Erhvervspuljens åbning annonceres i nyhedsmail, på SparEnergi.dk/erhvervstilskud og på Statens-tilskudspuljer.dk. Ansøgninger kan indsendes løbende og behandles efter et først-til-mølle princip. Indkomne ansøgninger sagsbehandles således i den rækkefølge, Energistyrelsen modtager dem. Et tiltag må kun fremgå af én aktiv ansøgning.

2.1 Ansøgningsportalen

Ansøgninger indsendes elektronisk på Energistyrelsens ansøgningsportal. Du kan evt. lade en rådgiver søge tilskud på dine vegne eller bidrage til ansøgningen.

Vejledning til at oprette sig i ansøgningsportalen og udfylde ansøgningsskema findes i en selvstændig trin-for-trin guide og video. Du finder begge dele på SparEnergi.dk.

2.2 Ansøgning om tilskud

En ansøgning består af et elektronisk ansøgningsskema med et beregningsskema samt en række bilag, der dokumenterer oplysninger om projektet.

2.2.1 Elektronisk ansøgningsskema

I det elektroniske ansøgningsskema skal du udfylde en række oplysninger om din virksomhed, samt om det energispare- og/eller CO₂-reducerende tiltag, du ønsker at udføre. I beregningsskemaet skal du bl.a. indtaste dit før- og efterforbrug, hvorefter din energibesparelse og CO₂-reduktion samt dit tilskud beregnes. Kapitel 3 beskriver, hvordan du skal opgøre dit energiforbrug i før- og eftersituationen.

2.2.2 Bilag til ansøgning

I ansøgningen skal du uploade en række bilag, du kan se hvilke i tabellen herunder. I tabellen er det oplyst, om bilaget er obligatorisk eller valgfrit, og om der findes en skabelon til det enkelte bilag. Du finder evt. skabeloner til bilag på SparEnergi.dk, under "Hjælpeværktøjer". Specifikke krav til forskellige typer af projekter finder du i kapitel 4.

Titel	Beskrivelse	Skabelon	Obligatorisk
Bilag 1 - Dokumentation af energiforbruget i før-situationen	Du skal indsende dokumentation af dit nuværende energiforbrug. Yderligere vejledning se kapitel 3.	Nej	Ja
Bilag 2 - Dokumentation af før-situation	Du skal indsende dokumentation af før-situationen.	Nej	Ja
Bilag 3 - Estimering af årligt energiforbrug i efter-situationen	Du skal uploade dokumenter, der viser hvordan energiforbruget i efter-situationen er estimeret. Bilaget skal ikke indsendes for tiltag, hvor der er brugt standardløsninger eller en beregner.	Nej	Ja

Hold dig opdateret om Erhvervspuljen

Modtag vores nyhedsmail, og få løbende information om Erhvervspuljen, og hvordan din virksomhed kan spare energi og CO₂.

[Tilmeld dig.](#)

Bilag 4 - Budget/Regnskab	Du skal indsende et budget, der viser forventede omkostninger ved tiltaget.	Ja	Ja
	Du skal også bruge bilag 4, når du søger udbetaling.		
Fuldmagt ved partsrepræsentation	Ved partsrepræsentation af fx en energirådgivningsvirksomhed, skal der vedhæftes en fuldmagt underskrevet af en person med stillingsfuldmagt for den ansøgende virksomhed.	Ja	Ja
Udvidet projektbeskrivelse	Det anbefales at vedhæfte en udvidet projektbeskrivelse, da det kan hjælpe til en bedre forståelse af projektet og lette sagsbehandlingstiden af din ansøgning.	Nej	Nej
Dokumenter til beskrivelse af efter-situationen	Du kan vedhæfte yderligere dokumentation af din forventede efter-situation, fx i form af datablade, procesdiagrammer og tegninger over, hvor nye anlæg mv. tænkes placeret.	Nej	Nej
Tidsplan	Du kan vælge at vedhæfte en tidsplan over dit projekt.	Ja	Nej

2.3 Sagsbehandling og afgørelse

Energistyrelsen kan under sagsbehandlingen anmode om supplerende dokumentation, såfremt projektet ikke er tilstrækkeligt oplyst. Du har som udgangspunkt to uger til at indsende yderligere dokumentation.

Hvis din ansøgning opfylder kravene - evt. efter indhentning af yderligere dokumentation – får du en meddelelse om tilsagn om tilskud til dit projekt i ansøgningsportalen. Du skal acceptere tilsagnet gennem ansøgningsportalen. Bemærk at tilsagnet vil blive annulleret, hvis ikke det accepteres.

Energistyrelsen kan meddele afslag, hvis din ansøgningen ikke lever op til ansøgningskravene, herunder hvis du efter forespørgsel ikke er i stand til at levere tilstrækkelig dokumentation til at oplyse projektet.

Energistyrelsen bestræber sig på en gennemsnitslig sagsbehandlingstid på maksimalt otte uger. Sagsbehandlingstiden kan dog være længere eller kortere afhængig af behovet for indhentning af supplerende dokumentation. Der kan også forekomme længere sagsbehandlingstid end otte uger, hvis Energistyrelsen modtager mange ansøgning inden for kort tid, eller hvis der af anden grund opstår en ophobning af ansøgninger.

Bemærk!

Hvis der er noget vi er i tvivl om eller hvis der mangler nogle vigtige oplysninger kontakter vi jer.

Du kan klage over afgørelsen af din ansøgning til Energiklagenævnet inden for fire uger, efter at du har fået meddelt afgørelse.

2.4 Ansøgning om udbetaling af tilskud

Når projektet er gennemført, kan du søge om udbetaling af tilskud. Du skal ansøge om udbetaling af tilskud senest to år og tre måneder efter, at du har fået tilsagn om tilskud. Tilsagnet kan annulleres, hvis du ikke i tide søger om udbetaling, udsættelse eller andre ændringer i projektet.

Du søger om udbetaling via ansøgningsportalen. Vejledning til at udfylde ansøgningsskema til udbetaling findes i en selvstændig trin-for-trin guide på SparEnergi.dk/erhvervstilskud.

Ved udbetaling skal du vedhæfte en underskrevet ansøgererklæring. Du skal bl.a. erklære, at virksomhedsstørrelse var korrekt angivet ved ansøgningstidspunktet, og at projektet ikke var påbegyndt før modtagelsen af kvittering på ansøgning. Ansøgererklæringen skal være underskrevet af en person, der via sin stillingsfuldmagt har retten til på virksomhedens vegne at kunne erklære, at de oplysninger, som opgives, er korrekte. Det kan fx være en person på ledelsesniveau i virksomheden eller en projektleder for det aktuelle projekt, der søges tilskud til. Energistyrelsen skal på en af følgende måder kunne verificere, at personen, der har underskrevet ansøgererklæringen, er ansat i virksomheden:

- Personen er logget ind på ansøgerportalen med et virksomheds nem-id/mit-id
- Personen fremgår med titel på virksomhedens hjemmeside
- Personen fremgår som en af de tegningsberettigede i CVR-registret
- Der er vedhæftet en godkendt digital underskrift på ansøgererklæringen, som er verificeret af Nem-id/Mit-id".

Hvis tilskudsbeløbet udgør 500.000 kr. eller derover, skal regnskabet revideres i overensstemmelse med en revisionsinstruks udarbejdet af Energistyrelsen. Du finder Revisionsinstruksen som bilag til dit tilsagnsbrev. Revisionsinstruksen kan også ses på SparEnergi.dk/erhvervstilskud.

Hvis tilskudsbeløbet er under 500.000 kr., skal du enten vedlægge en kopi af regnskabsbilagene samt dokumentation for betaling (se afsnit 2.5) eller få regnskabet revideret i overensstemmelse med ovennævnte revisionsinstruks udarbejdet af Energistyrelsen.

Bemærk!

Er dit tilskud over eller under 500.000 kr.?

Det er afgørende for, om regnskabet skal have en revisorerklæring, før du kan få dit tilskud udbetalt.

2.4.1 Bilag ved udbetaling

I ansøgningen om udbetaling skal du uploade en række bilag, du kan se hvilke i tabellen herunder. I tabellen er det oplyst om bilaget er obligatorisk eller valgfrit, og om der findes en skabelon til det enkelte bilag. Du finder evt. skabeloner til bilag på SparEnergi.dk/erhvervstilskud, under "Hjælpeværktøjer". Specifikke krav til forskellige typer af projekter finder du i kapitel 4.

Titel	Beskrivelse	Skabelon	Obligatorisk
Bilag 5 - Dokumentation for efter-situationen	Du skal indsende dokumentation af din efter-situation. Det kan fx være et billede af dit nye anlæg.	Nej	ja
	Bilaget skal ikke indsendes for tiltag, hvor der er brugt standardløsninger eller en beregner for belysning eller varmforsyning på portalen.		
Bilag 6 - Dokumentation af det årlige energiforbrug i efter-situationen	Du skal indsende dokumenter, der viser energiforbruget i eftersituationen. Eventuelle forudsætninger skal dokumenteres fx ved datablade. Beregninger vedhæftes i Excel-filer.	Nej	Ja
	Bilaget skal ikke indsendes for tiltag, hvor der er brugt beregner for belysning eller varmforsyning på portalen.		

Bilag 7 – Projektregnskab og liste over regnskabsbilag	Du skal indsende et projektregnskab over afholdte og betalte støtteberettigede omkostninger for projektet samt liste over regnskabsbilag. Tag gerne udgangspunkt i det budget (bilag 4), som du vedhæftede, da du ansøgte om tilsagn.	Ja	Ja
Bilag 8 - Revisorerklæring	Revisorerklæring er obligatorisk, når der søges om tilskud på 500.000 kr. eller derover. Søges der om mindre end 500.000 kr. i tilskud, er det valgfrit.	Nej	Ja
Bilag 9 – Regnskabsbilag samt dokumentation for betaling	Ansøger du om mindre end 500.000 kr. i tilskud, er det valgfrit, om du vil benytte revisorerklæringer eller vedlægge kopi af regnskabsbilagene samt dokumentation for betaling herfor.	Nej	Ja
Bilag 10 - Ansøgererklæring	Du skal vedhæfte en underskrevet ansøgererklæring. Du finder ansøgererklæringen som bilag til dit tilsagnsbrev.	Ja	Ja

2.5 Dokumentation ved udbetaling

Når du ansøger om udbetaling, skal du dokumentere den endelige energibesparelse og CO₂-reduktion, så det endelige tilskud kan beregnes. Det gør du efter dokumentationskrav oplyst under hver projekttype jf. kapitel 3. Ved ansøgning om udbetaling skal du desuden dokumentere, at projektet er realiseret, og besparelsen er korrigeret for eventuel øget produktionsvolumen mv.

Vær opmærksom på, at du ved udbetaling kan blive bedt om at fremsende yderligere oplysninger og originale bilag. Dette kunne være ordrebekræftelse for at dokumentere, at projektet ikke var påbegyndt inden ansøgning, ligesom der er en række krav til regnskabsbilag og evt. leasingkontrakter.

Husk

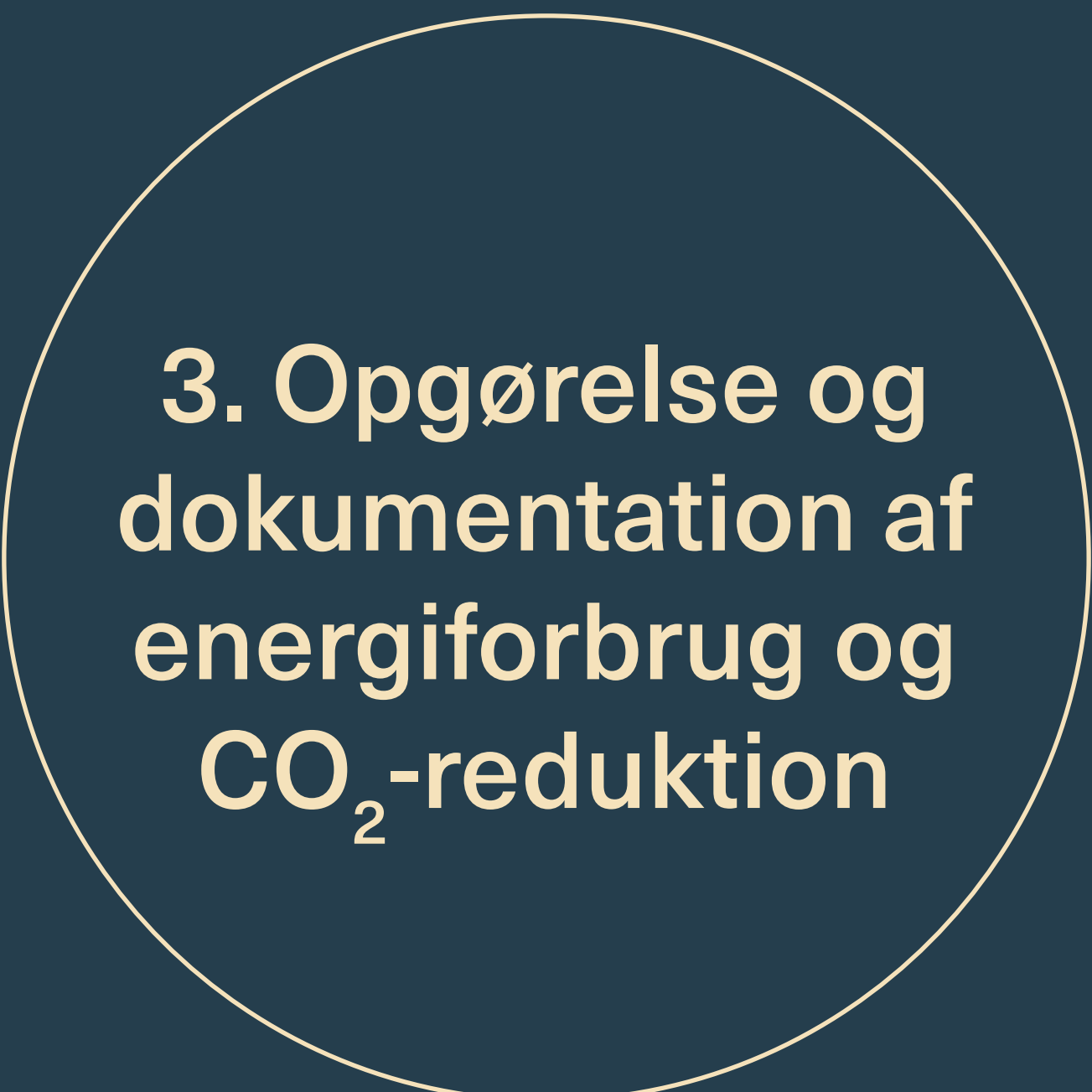
Du skal huske at få en ordrebekræftelse, da du kan blive bedt om at indsende den som dokumentation for, at du ikke er begyndt på dit projekt, før du indsendte din ansøgning til Erhvervspuljen.

2.5.1 Krav til regnskabsbilag

Der er en række krav til regnskabsbilag. Herunder skal regnskabsbilag for tilskudsberettigede omkostninger af den udførende virksomhed være påført:

- Den udførende virksomheds CVR-nummer eller andet nationalt identifikationsnummer
- Hvilken virksomhed og hvilken adresse arbejdet vedrører
- Hvilket arbejde, der er udført i forhold til det tilskudsberettigede projekt
- Dokumentation for betaling af investeringsomkostninger. Betalingsdokumentationen kan være i form af et kontoudtog udstedt af jeres bank eller oplysninger fra din netbank.
  - Betalingsdokumentationen skal indeholde:
  - Jeres bank- og kontooplysninger
  - Dato på betaling
  - BetalingsID – fx fakturaudsteders kontonummer
  - Overført beløb

Indeholder en regning både tilskudsberettigede og ikke-tilskudsberettigede omkostninger, skal det klart fremgå hvilke omkostninger, der er de tilskudsberettigede.

**3. Opgørelse og
dokumentation af
energiforbrug og
CO₂-reduktion**

3. Opgørelse og dokumentation af energiforbrug og CO₂-reduktion

Tilskuddets størrelse afhænger af den energibesparelse eller CO₂-reduktion, der følger af det tiltag, du ønsker at gennemføre samt tiltagets levetid. Energibesparelsen opgøres som nettoforskellen mellem energiforbruget før og efter projektet og opgøres som første års besparelse. CO₂-reduktionen opgøres som nettoforskellen mellem de energirelaterede udledninger før, og de energirelaterede udledninger efter gennemførelsen af CO₂-sparereprojektet. Levetiden er fastsat ud fra en tiltagskategori, se afsnit 3.4. Selve beregningen af energibesparelsen og CO₂-reduktionen sker automatisk i ansøgningens beregningskema på portalen, når du indtaster energiforbrug før og efter, samt oplysninger om energitype og energitiltag.

For at gøre det lettere at opgøre energiforbruget har Energistyrelsen udviklet standardløsninger og beregnere, som du skal bruge til at søge tilskud. Standardløsninger hjælper dig med at beregne dit energiforbrug ud fra få oplysninger om dit projekt. Du skal selv overføre energiforbruget udregnet i standardløsningen til beregningskemaet på ansøgningsportalen, hvorefter det ansøgte tilskud beregnes. Beregnere er integreret på ansøgningsportalen og er simple standardløsninger, som ved få indtastninger beregner energibesparelsen for dit projekt. Energistyrelsen har udviklet beregnere for de projektyper, som bliver søgt mest – udskiftning af ældre belysning og udskiftning af små kedler.

Er dit projekt ikke omfattet af puljens standardløsninger eller beregnere skal energiforbruget opgøres ved hjælp af fakturaer, beregninger, målinger eller en kombination. Du skal vise, hvilken metode du har brugt til at komme frem til energiforbruget både i før- og efter-situationen.

Alle oplysninger i opgørelsen af energiforbruget, energibesparelsen og CO₂-reduktionen skal dokumenteres med referencer til de anvendte kilder, så det er muligt at genfinde data. Projektet skal være fuldt oplyst, før du kan få tilsagn om tilskud eller udbetaling af tilskud.

I figuren på næste side kan du se, hvor du kan læse nærmere om, hvordan du skal opgøre og dokumentere dit projekt, afhængig af hvilken type projekt, du ønsker at gennemføre.

Standardløsninger og beregnere

Standardløsninger og beregnere gør det nemt for dig at beregne, hvor meget energi dit projekt sparer, så du slipper for at lave detaljerede beregninger og målinger for bestemte projektyper.

Du finder dem alle sammen på [SparEnergi](#).

Tilskudsberegnere

Hvis du på forhånd vil vide, hvad du kan forvente at få i tilskud, kan du bruge tilskudsberegnerne. Du kan bruge dem, hvis du vil skifte til LED-belysning eller udskifte en mindre varmekilde til en grønnere løsning. På den måde kan du hurtigt finde ud af, om Erhvervspuljen kan være til gavn for din virksomhed.

Du finder beregnerne på [SparEnergi](#).

Hvordan skal jeg opgøre mit energiforbrug?

A

Jeg vil udskifte belysning

Ældre belysning til LED.
Afsnit 3.1.1

Fra LED til LED.
Afsnit 3.1.2

B

Jeg vil udskifte varmforsyning

Forbrug under 15.000 Nm³ gas
15.000 L olie
32.000 kg træ
Afsnit 3.2.1

Kedler under 1000 kW
Kalorifer under 500 kW
Afsnit 3.2.2

For kedler over 1000 kW.
Afsnit 3.2.3

C

Jeg har en anden type projekt

Målinger.
Afsnit 3.3.1

Teoretiske beregninger.
Afsnit 3.3.2

Frivillige standard-løsninger.
Afsnit 3.3.3

3.1 Udskiftning af belysning

3.1.1 Udskiftning af ældre almen belysning til LED

Skal du udskifte ældre belysning, fx lysstofrør til LED-belysning, skal du anvende belysningsberegneren i ansøgningskemaets fane 4. Beregneren er integreret i ansøgningskemaet på ansøgningsportalen og kan på baggrund af få indtastninger beregne energibesparelsen for dit projekt.

I beregneren skal du angive følgende oplysninger om dit belysningsprojekt:

- Du skal angive adressen, hvor tiltaget udføres
- Dine forventede investeringsomkostninger.
- For hver lyskildetype skal du indtaste antal samt effekt af lyskilde.
- Du skal vælge branchekategori eller anvendelsesområde for virksomheden, hvor tiltaget foretages.

Dokumentationskrav

Når du anvender beregneren for belysning skal du vedhæfte følgende dokumentation:

- Antal lyskilder dokumenteres med oversigtsbillede/plantegning eller et tilbud fra en installatør, hvor antallet af lyskilder er sandsynliggjort.
- Effekten af lyskilderne i før-situationen dokumenteres ved nærbillede af lyskilden og evt. datablad eller et tilbud fra en installatør, hvor effekt tydeligt fremgår.
- Driftstimerne dokumenteres kun, hvis du vælger toholdskifte eller konstant drift. I så fald skal det dokumenteres ved fx vagtplaner eller el-målinger.
- Et budget over de støtteberettigede investeringsomkostninger.

Ved udbetaling skal du dokumentere, at projektet er gennemført se yderligere information i afsnit 2.5.

3.1.2 Andre belysningsprojekter

Skal du lave belysningsprojekter, som ikke omhandler udskiftning af ældre belysning til LED fx udskifte fra LED til LED eller installation af styring, skal du opgøre dit før- og efterforbrug efter retningslinjer i afsnit 3.3.1 målinger eller afsnit 3.3.2 teoretisk beregninger. Energiforbruget udfyldes i fane 6 i ansøgningskemaet.

3.2 Udskiftning af varmforsyning

Skal du udskifte en kedel eller en kalorifer afhænger opgørelsesmetoden af din kedel/kalorifers størrelse og forbrug. Du skal anvende en af tre mulige opgørelsesmetode beskrevet herunder.

3.2.1 Varmeforsyningsberegner

Varmeforsyningsberegneren skal benyttes, hvis du søger tilskud til udskiftning af mindre brændselskedler, strålevarmer og kaloriferer, som benytter naturgas-, olie-, eller træpiller som brændsel. Din kedel, kalorifer eller strålevarmer defineres som mindre, hvis dit årlige forbrug er under eller lig med 15.000 m³ naturgas, 15.000 L olie eller 32.000 kg træpiller. Udskiftningen af kedel, strålevarmer eller kalorifer skal være til varmepumpe, fjernvarme,

Brug tilskudsberegneren

For at se, hvor meget du kan få i tilskud, hvis du vil skifte til LED-belysning, skal du kun indtaste få oplysninger om lyskilderne og investeringsomkostningerne.

Du finder tilskudsberegneren [her](#).

Se dit tilskud på forhånd

Det kræver kun få klik og oplysninger at bruge tilskudsberegneren.

Hvis du fx har et forbrug på 6000 m³ naturgas og skifter til fjernvarme, viser beregneren, at du kan forvente et tilskud på op til 80.000 kr.

Du finder beregneren [her](#).

træpillekedel eller træflis kedel. Varmeforsyningsberegneren findes på fane 5 i ansøgningsskemaet på ansøgningsportalen.

Når du anvender varmforsyningsberegneren skal du angive følgende oplysninger om dit projekt:

- Adressen hvor tiltaget udføres
- Forventede investeringsomkostninger
- Hvilken brændselstype du anvender
- Størrelsen af dit brændselsforbrug
- Såfremt en del af det areal, der opvarmes af kedlen, er bolig, skal du angive boligarealet, da det ikke er muligt at få støtte til beboelse
- Hvilken varmekilde du ønsker at udskifte til

Dokumentationskrav

Når du anvender varmforsyningsberegneren skal du vedhæfte følgende dokumentation:

- Brændselsforbrug skal dokumenteres ved faktura eller opgørelse fra gasleverandøren. Opgørelsen skal dække over 12 sammenhængende måneder eller tre sammenhængende år forud for ansøgning og må maksimalt være et år gammel på ansøgningstidspunktet. Hvis du årsafregnes må den indsendte faktura maksimalt være et år gammel på ansøgningstidspunktet. Hvis du månedsfaktureres må den ældste faktura højst være 14 mdr. gammel. Det er det regulerede gasforbrug fra fakturaen eller opgørelsen, der skal benyttes i beregneren.
- Et budget over de støtteberettigede investeringsomkostninger.

Ved udbetaling skal du dokumentere, at projektet er gennemført, se yderligere information i afsnit 2.5.

3.2.2 Standardløsning for varmforsyning

Standardløsning for varmforsyning skal benyttes til alle projekter omhandlende brændselskedler til og med 1000 kW og gas/oliekalorifer til og med 500 kW, der ikke er omfattet af varmforsyningsberegneren beskrevet ovenfor. Standardløsningen kan ikke benyttes for kul- og koks kedler, vandbåren kalorifer, strålevarmere og hedtolie kedler.

Standardløsningen er inddelt i 6 tiltag:

- 1: Udskiftning af varmforsyning - Dokumenteret forbrug
- 2: Udskiftning af varmforsyning – Energiforbruget beregnet via nøgletal
- 3: Udskiftning af brændselskedler – Konventionelle svinestalde
- 4: Udskiftning af brændselskedler – Konventionelle slagtekyllingestalde
- 5: Virkningsgradsberegner brændselskedler
- 6: Virkningsgradsberegner olie- og gaskalorifer

Tiltag 1-4 beregner energiforbruget før og efter projektet. Tiltag 5 og 6 benyttes til at bestemme virkningsgrad for brændselskedler eller kalorifer for alle projekter, som ikke er omfattet af tiltag 1-4. Det kunne eksempelvis være projekter, hvor der installeres en varmepumpe, som kun reducerer noget af forbruget på en kedel eller installation af varmegenvinding på et ventilationssystem.

Standardløsninger

Du finder standardløsningen for varmforsyning på SparEnergi [her](#).

Som udgangspunkt skal tiltag 1 altid benyttes ved udskiftning af varmforsyning. Der kan dog være tilfælde fx overtagelse af bygninger eller brug af halm, som brændsel, hvor forbruget ikke kan dokumenteres, og det er nødvendigt at benytte tiltag 2-4. Yderligere vejledning om, hvornår tiltag 2-4 benyttes, findes i standardløsningen.

Dokumentationskrav

Når du bruger standardløsningen for varmforsyning, skal du vedhæfte følgende dokumentation:

- Effekten og alderen på kedel/ kalorifer dokumenteres, eksempelvis gennem et billede af mærkepladen. Såfremt alderen ikke kan dokumenteres, skal to år fra ansøgningstidspunktet vælges.
- Anvendes tiltag 1 skal energiforbruget opgøres med fakturaer eller en opgørelse fra gasleverandør. Opgørelsen skal dække over 12 sammenhængende måneder eller tre sammenhængende år forud for ansøgning. Hvis du årsafregnes må den indsendte faktura maksimalt være et år gammel på ansøgningstidspunktet. Hvis du månedsfaktureres må den ældste faktura højst være 14 mdr. gammel. Det er det regulerede gasforbrug fra fakturaen eller opgørelsen, der skal indtastes i standardløsningen.
- Budget over de forventede støtteberettigede omkostninger for projektet.

Specifikke dokumentationskrav fremgår af standardløsningen for hvert tiltag.

Dokumentationskrav ved udbetaling:

- Du skal dokumentere den nye varmekilde herunder datablad for virkningsgrad/SCOP.
- Du skal dokumentere, at projektet er gennemført, se yderligere information 3.10.

3.2.3 Kedler over 1000 kW

Skal du udskifte eller optimere en kedel på over 1000 kW skal du beregne dit energiforbrug ud fra fakturaer, målinger eller teoretiske beregninger og udfylde fane 6 i ansøgningsskemaet. Hvis projektet omhandler en udskiftning af hele kedlens forbrug, skal energiforbruget opgøres via fakturaer. Du skal anvende nedenstående metode til opgørelse af virkningsgrad for kedlen.

Virkningsgrad

Når du skal opgøre virkningsgraden af kedler over 1000 kW, skal du anvende en af nedenstående metoder. Metoderne finder anvendelse på alle brændselskedler, herunder damp-, hedtvands-, hedtolie- og varmtvandskedler.

Metode 1: Montørrapporter/ servicereport

Efter metode 1 anvendes en montør- eller servicereport, som udarbejdes af uafhængig tredjepart i forbindelse med et eftersyn. Røggastabet skal fremgå ved forskellige belastninger. Virkningsgraden skal beregnes ud fra et gennemsnit af røggastab. Der må ikke medregnes tab, som ikke fremgår af montørrapporten.

Virkningsgrad

En virkningsgrad fortæller, hvor godt din kedel udnytter energien i dit brændsel, og hvor meget varme du kan producere med dit brændselsforbrug. Det vil altså sige, at hvis du har en høj virkningsgrad, bruger din kedel mindre brændsel, end hvis du har en lav virkningsgrad.

Type	Virkningsgrad
Oliekedel/ naturgaskedel	100 %
Biokedel før 2000	90 %
Biokedel efter 2000	95 %
Kulkedel	85 %

Metode 2: Akkrediteret virksomhed

Efter metode 2 udføres målingerne af en akkrediteret virksomhed.

Metode 3: Fast værdi

Efter metode 3 vælges en værdi, jf. tabel til højre, hvis ikke virkningsgraden kan dokumenteres. Værdien fastsættes for henholdsvis naturgas-/oliekedler, biomassekedler og kulkedler.

3.3 Opgørelse af øvrige projektyper

Er dit projekt ikke omfattet af puljens beregnere eller obligatoriske standardløsninger skal energiforbruget opgøres ved hjælp af én af følgende tre metoder:

- Målinger
- Frivillige standardløsninger
- Teoretisk beregninger

Uanset opgørelsesmetode skal du altid vedhæfte fakturaer, der dokumenterer dit energiforbrug. Hvis energiforbruget kun vedrører dele af det fakturerede forbrug, opgøres før-forbruget ved målinger eller teoretisk beregninger. Når du anvender fakturaer skal de dække over 12 sammenhængende måneder eller tre sammenhængende år forud for ansøgning. Hvis du årsafregnes må den indsendte faktura maksimalt være et år gammel på ansøgningstidspunktet. Hvis du månedsfaktureres må den ældste faktura højst være 14 mdr. gammel.

3.3.1 Målinger

Hvis du bruger målinger til at opgøre et energiforbrug før- og/eller efter implementering af tiltaget, skal de være:

- **Valide**
Målere og målemetoder skal leve op til gældende standarder inden for deres område.
- **Repræsentative**
Målingerne skal give et repræsentativt billede af middelforbruget for et år for det omfattede udstyr og dets driftssituation. Målingerne må maksimalt være et år gamle på ansøgningstidspunktet.
- **Direkte anvendelige**
Du skal anvende målinger direkte uden at foretage korrektioner pga. usikkerheder.

Det er et krav, at du redegør for at målinger, målemetode, usikkerheder og måleperioder er valide, og at de er repræsentative for et år.

Ved ansøgning om tilskud skal du desuden indsende faktura for energiforbrug for at verificere målingerne. Perioden er enten 12 sammenhængende måneder eller tre sammenhængende år forud for ansøgning. Hvis dit energiforbrug afhænger af din produktion, skal du opgøre produktionen inden for samme periode.

Dokumentation

Dokumentationskrav hvis du anvender målinger:

Brug demoarket

Hvis du kender dit energiforbrug, før og efter du gennemfører dit projekt, kan du bruge vores demoark til at beregne, hvor meget du kan få i tilskud.

Du finder demoarket [her](#).

Husk!

Hvis dit projekt omhandler reduktion i et varmekorforbrug fra en kedel eller kalorifer skal virkningsgraden opgøres jf. afsnit 3.2.2 eller afsnit 3.2.3.

- Tilstrækkeligt med data til at målinger kan kontrolleres
- Dokumentation for energi og produktion:
  - For energiforbrug: Målinger, faktura for indkøbt brændsel mv.
  - Hvis produktion påvirkes: Målinger, produktionstællinger, ordrebøger, procesdiagrammer, mv.
- Dokumentation af nuværende udstyr og/eller fremtidig udstyr, fx:
  - Tegninger: Som illustrerer anlæggets placering i virksomheden, fx plantegninger, oversigt over rørføringer eller opmålinger af rørstrækninger.
  - Procesdiagrammer: Som entydigt forklarer energi- og produktstrømme.
  - Datablad over anlæg
  - Foto af anlæg, fx billede af mærkepladen og et billede af selve anlægget.

De enkelte tiltag i projektet skal beskrives, så det er forståeligt for en tredje-part.

I forbindelse med ansøgningen skal du redegøre for, hvordan energiforbruget i efter-situationen vil blive opgjort, efter at tiltaget er udført. Det kan fx være ved konkrete målinger, der tager udgangspunkt i datablad for det nye anlæg.

Ved udbetaling skal du yderligere dokumentere, at projektet er gennemført, se afsnit 2.5.

3.3.2 Teoretiske beregninger

Teoretiske beregninger skal forstås som alle beregninger, der foretages for at kunne bestemme energiforbruget. Beregninger kan fx foretages ved hjælp af nøgletal eller standardforudsætninger.

Standardforudsætninger:

Energistyrelsen har fastsat en række standardforudsætninger til at beregne projektets energiforbrug, som du som ansøger derfor ikke selv skal fremskaffe eller dokumentere. Nogle er obligatoriske og andre er valgfrie, se herunder hvilke:

Obligatoriske standardforudsætninger (find dokumentet [her](#))

- Brændværdier
- CO₂-emissionsfaktorer
- Standardenergi priser
- Udetemperaturer
- Graddage
- Nøgletal for varmekonsum i bygninger
- Nøgletal for varmekonsum i stalde

Valgfrie standardforudsætninger (find dokumentet [her](#))

- Driftstider for ventilation og indendørs belysning.
- GUF/GAF-forhold
- Komfortventilation (luftskifte, varmevirkningsgrad og indblæsningstemperatur)

CO₂-emissionsfaktorer

CO₂-emissionsfaktorerne for de enkelte energiformer er fastsat efter Energistyrelsens Basisfremskrivning og tager afsæt i de forventede udledninger i 2030. De opdateres årligt.

Graddagekorrektion

Du skal graddagekorrigerer energiforbrug, der er temperaturafhængigt – fx rumopvarmning – ved at benytte den obligatoriske standardforudsætning for graddage. Du skal ikke graddagekorrigerer, hvis du benytter varmeforsyningsberegneren eller standardløsningen for varmeforsyning.

Forudsætninger og nøgletal

Hvis tiltaget ikke er omfattet af standardforudsætningerne, skal de anvendte forudsætninger eller nøgletal i beregningerne dokumenteres. Det skal fremgå, hvor nøgletallet/ forudsætningen stammer fra, fx relevante standarder og du skal indsende en uddybende forklaring på, hvorfor netop disse forudsætninger anvendes, og at de er gældende i den konkrete situation. Det skal også fremgå, at nøgletallene giver et rimeligt resultat i forhold til den aktuelle situation. Hvis du henviser til eksterne kilder som eksempelvis rapporter eller datablade, skal det tydeligt fremgå, hvilket sidetal nøgletallet er taget fra.

Dokumentation

Dokumentationen ved teoretiske beregninger skal indeholde:

- tilstrækkeligt med data til at beregninger og forudsætninger kan kontrolleres, herunder en skriftlig vurdering af, hvorfor det beregnede energiforbrug virker realistisk.
- For nøgletal og forudsætninger, som ikke er omfattet af Energistyrelsens standardforudsætninger, skal der vedlægges referencer til de anvendte kilder, så det er muligt at genfinde data.
- Ved ansøgning: Fakturaer for indkøbt energi, som er over 12 sammenhængende måneder eller tre sammenhængende år forud for ansøgning. Hvis du årsafregnes må den indsendte faktura maksimalt være et år gammel på ansøgningstidspunktet. Hvis du månedsfaktureres må den ældste faktura højst være 14 mdr. gammel. Hvis produktionsdata indgår i beregningerne skal de afspejle samme periode.
- Dokumentation af nuværende eller nye anlæg, fx:
  - **Tegninger:** Som illustrerer anlæggets placering i virksomheden, fx plantegninger, oversigt over rørføringer eller opmålinger af rørstrækninger.
  - **Procesdiagrammer:** Som entydigt forklarer energi- og produktstrømme.
  - **Datablad over anlæg**
  - **Foto af anlæg,** fx billede af mærkepladen og et billede af selve anlægget.

De enkelte tiltag i projektet skal beskrives, så det er forståeligt for en tredje-part.

3.3.3 Frivillige standardløsninger

De frivillige standardløsninger kan anvendes til opgørelse af energiforbruget i både før- og efter-situationen for konkrete projekttyper. Standardløsninger kan hjælpe med at beregne energiforbruget og kræver mindre dokumentation, end hvis der anvendes målinger eller teoretiske beregninger. Standardløsningerne kan findes på spareenergi.dk/erhvervstilskud og består af en excel-fil samt tilhørende vejledning, hvor dokumentationskrav fremgår.

Graddage

Graddage er et mål for, hvor koldt det har været, og hvor meget energi der bruges til rumopvarmning.

Få graddage betyder det har været et varmt år, og flere graddage betyder det har været et koldt år.

I Erhvervspuljen bruges det til at omregne et energiforbrug i det givne år til et normalt års forbrug.

Bemærk!

Hvis kun dele af dit projekt er omfattet af standardløsninger, skal du beregne energibesparelsen fra de dele med standardløsningen og det resterende vha. målinger eller beregninger, jf. afsnit 3.3.1 og 3.3.2.

Valgfrie standardløsninger:

- Komfortventilation
- Trykluft
- Klimaskærm
- Reduceret jordbehandling

3.4 Valg af levetidskategori

Når du søger om tilskud gennem Erhvervspuljen, skal du angive hvilken tiltagskategori, dit projekt tilhører. Alle tiltag i en given kategori får tildelt en bestemt levetid, som indgår i beregningen af tilskuddets størrelse. Den levetid, et projektet tildeles, er en forceret levetid af energibesparelsen, som dækker over en erfaringsmæssig levetid af den type af tiltag, der er i hver tiltagskategori. Levetiden er baseret på flere parametre, fx teknisk levetid, økonomisk levetid mv. Du skal således ikke selv beregne eller forsøge at dokumentere dit tiltags forventede levetid, men blot placere det i en given tiltagskategori. Der er i alt fire hovedkategorier af tiltag med op til tre underkategorier. I tabellen nedenfor er kategorierne oplistet med eksempler for typer af projekter i hver levetidskategori.

Tiltagets levetid

Energistyrelsen har fastsat en obligatorisk levetid for de enkelte tiltagskategorier.

Du skal derfor ikke selv beregne eller forsøge at dokumentere dit projekts forventede levetid, men vælge hvilken kategori dit projekt hører under.

Kategori	Beskrivelse af kategori	Levetid
1. Forsynings- service- og procesanlæg	Et anlæg, der producerer eller leverer nødvendig energi til bygninger eller et anlæg som er i direkte kontakt med virksomhedens produkt.	
	Kategorien dækker forsynings-, service- og procesanlæggets styring og regulering, der kan øge anlæggets totale energieffektivitet, reducere CO ₂ -udledninger og/eller minimere produktionsspild.	
1.1. Optimering af styring og regulering af forsynings-, service- og procesanlæg	Eksempler på tiltag: <ul style="list-style-type: none"> - Optimeringer af procesanlæggets styring/regulering af eksempelvis ventiler, motorer, maskiner, produkt flow, on/off funktioner. - Optimering eller udskiftning af software/hardware ved fx CTS-anlæg (Central Tilstandskontrol og Styring). - Installation af sensorer ved tørrestuer til at minimere energiforbruget.	4 år
	Kategorien dækker ombygninger og eller optimering af forsynings-, service- og procesanlægget, der kan øge anlæggets totale energieffektivitet, reducere CO ₂ -udledninger og/eller minimere produktionsspild.	
1.2. Ombygning/optimering af forsynings-, service- og procesanlæg	Eksempler på tiltag: <ul style="list-style-type: none"> - Efterisolering af procesudstyr såsom rør eller tanke. - Udskiftning af anlæg, hvor op til 90 % af nuværende energiforbrug bliver erstattet med nye anlæg eksempelvis varmepumpe, som dækker 85 % af det nuværende naturgasforbrug. - Udnyttelse af overskudsvarme. - Varmegenvinding på et ventilationsanlæg. - Optimering af et procesanlæg.	8 år

1.3. Udskiftning af forsynings-, service- og procesanlæg	<p>Kategorien dækker over en komplet udskiftning eller en udskiftning af kerneudstyret i et eksisterende forsynings-, service- eller procesanlæg.</p> <p>Eksempler på tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udskiftning kedel til varmepumpe eller fjernvarme. - Udskiftning af ventilator på et procesventilationsanlæg. - Udskiftning af tryklufsanlæg. - Elektrificering af procesanlæg. - Udskiftning af tørreanlæg. <p>Bemærk at hvis du udskifter både ventilator og varmegen- vinding på et ventilationsanlæg, skal ventilatoren have 1.3, hvor varmegen- vindingen skal være 1.2.</p>	10 år
2. Energiforbrugende apparater	Et energiforbrugende apparat defineres som apparater, der ved hjælp af el eller anden energitype kan udføre en given, enkeltstående service.	
2.1. Optimering og udskiftning af energi- forbrugende apparater	<p>Kategorien dækker optimering og udskiftning af energiforbrugende apparater, der ikke knytter sig direkte til en proces eller forsyning.</p> <p>Eksempler på tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udskiftning eller optimering af stinkska- be. - Udskiftning eller optimering svejseapparater og loddeapparater. - Udskiftning eller optimering køleapparater i laboratorier. - Udskiftning eller optimering af køleapparater i supermarkeder. 	4 år
3. Bygninger	En bygning defineres som det sted, hvor en virksomhed har sit virke. De tiltag, der kan ydes tilskud til under kategorien Byg- ninger defineres som de tiltag, der vedrører selve bygningen og driften heraf, uanset hvilken aktivitet virksomheden har i bygningen. Det vil sige tiltag, som vedrører selve klimaskærmen og tiltag som vedrører varme-, ventilations-, vand- og belys- ningsinstallationer, som ikke er direkte tilknyttet procesanlæg eller forsynings- og serviceanlæg.	
3.1. Optimering af belysning	<p>Kategorien dækker optimering af belysning.</p> <p>Eksempler på tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Installation af sensor eller tidsstyring på belysning. 	4 år
3.2. Udskiftning af belysning	<p>Kategorien dækker en komplet udskiftning af belysning.</p> <p>Eksempler på tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udskiftning af belysning til LED 	8 år
3.3. Optimering af klimaskærm	<p>Kategorien dækker en optimering af virksomhedens bygning.</p> <p>Eksempler på tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udskiftning af vinduer, døre, porte. - Efterisolering af facade og tag. 	12 år
4. Arbejdsrelateret transport	Arbejdsrelateret transport er defineret som den transport, der foregår på virksomheden som led i produktionen med trans- portudstyr, der ikke er indregistreret.	
4.1. Optimering og udskiftning af intern transport	<p>Eksempler på tiltag:</p> <p>Udskiftning af entreprenørmaskine til mere effektive.</p> <p>Udskiftning af dieseltrucks til eldrevne trucks.</p> <p>Optimering af landbrugsredskaber til mere effektive, eksempelvis multisåmaskine.</p>	5 år

4. Særlige projektforhold

4. Særlige projektforhold

4.1 Hvis dit projekt vedrører overskudsvarme

Du kan kun få tilskud til et overskudsvarmeprojekt i det omfang, du selv udnytter hele eller dele af overskudsvarmen til at reducere din virksomheds energiforbrug, dvs. du kan ikke få tilskud til den del af overskudsvarmen, som sælges. Energiforbruget opgøres derfor, som ved andre tiltag, som virksomhedens energiforbrug før og efter tiltaget, og de støtteberettigede omkostninger opgøres forholdsmæssigt.

Hvis dit projekt handler om at udskifte udstyr og udnytte overskudsvarme fra det nye udstyr – fx en kompressor – skal overskudsvarmen fortrænge et forbrug, som har været tilstede på virksomheden i minimum to år.

4.2 Beregning af energiforbruget ved ændret kapacitet

I dine beregninger skal du altid tage højde for evt. øget eller reduceret produktion.

4.2.1 Øget produktion

Selvom du øger produktionen, skal du opgøre energiforbruget i efter-situationen med samme produktionsmængde som i før-situationen. Du skal selv korrigere efterforbruget, før du indtaster det i ansøgningsskemaet.

Eksempel:

Før: 1300 enheder med energiforbrug på 3 MWh/enhed. Forbrug = 3900 MWh.

Efter: 2000 enheder med energiforbrug på 2/MWh/enhed. Forbrug = 4000 MWh.

Sådan opgør du efter-forbrug i ansøgningen: 1300 enheder (da det skal være = før-produktion) med energiforbrug på 2 MWh/enhed. Forbrug = 2600 MWh

Energibesparelse: 3900 MWh – 2600 MWh = 1300 MWh.

Den produktion, tiltaget vedrører, skal kunne opgøres og måles på relevant enhedsniveau og være den samme før og efter. Som udgangspunkt er produktion et fysisk produkt som teglsten eller dyrefoder, men kan også være fx den ydelse, som et ventilationsanlæg leverer i form af et tilstrækkeligt ventileret rum. Produktionsdefinitionen skal være et alment anerkendt produktionsbegreb. Hvis produktionen ikke kan måles entydigt før og efter implementering af tiltaget, kan du ikke få tilskud.

Hvis projektet indeholder en væsentlig forøget produktionskapacitet og – volumen, må du kun medtage den investeringssum som et konkret anlæg, der producerer mængden i før-situationen, koster. Du skal i ansøgningen redegøre for, hvordan investeringssummen er fastlagt.

4.2.2 Reduceret produktion

Hvis dit nye anlæg ikke kan levere samme produktion som i før-situationen,

skal du tage højde for dette i beregning af energiforbruget. Du skal benytte den nye kapacitet til at beregne dit før- og efter-forbrug.

4.3 Ny, nedlagt og sammenlagt produktion

Du kan ikke få tilskud til at spare energi ved at producere mindre. Ved sammenlægning af produktionssteder/-enheder kan du kun medregne energiforbrug og produktion fra den nedlagte enhed, hvis der energieffektiviseres i den nye/tilbageværende produktionsenhed, og produktionens samlede størrelse opretholdes.

Energibesparelsen opgøres ved at gange antal producerede enheder i før-situationen med forskellen i energiforbrug pr. produceret enhed før og efter.

Eksempel

Før-produktion

Produktionsenhed 1: 1000 enheder med energiforbrug på 3 MWh/enhed

Produktionsenhed 2: 1000 enheder med energiforbrug på 3 MWh/enhed.

Efter-produktion

Ny produktionsenhed 3: 2000 enheder med energiforbrug på 1 MWh/enhed.

Energibesparelse: $2000 \text{ enheder} \times (3 \text{ MWh} - 1 \text{ MWh}) = 4000 \text{ MWh}$

4.4 Når tiltag påvirker hinanden

Hvis du vil søge tilskud til flere tiltag, hvor effekten af disse påvirker hinanden, skal tiltagene samles i én ansøgning med to separate tiltag. Du skal redegøre for, hvilket tiltag, der udføres først – fx under projektbeskrivelsen i ansøgningsskemaet – og være opmærksom på, at efter-situationen fra det første tiltag danner grundlag for før-situationen i det næste tiltag.

Eksempler på tiltag, der påvirker hinanden:

- Effektivisering af procesudsugning med etablering af varmegenvinding, som både påvirker elforbruget og energiforbruget til rumvarme
- Udskiftning af varmekilde og optimering af klimaskærm
- Udskiftning af belysning til LED og styring af belysning

4.5 Konkurs og overtagelse af virksomhed

Ved overtagelse efter konkurs, overtagelse af anden virksomhed eller overtagelse af bygning kan der være særlige omstændigheder, som bevirker, at det ikke er muligt at overholde kravet om, at det nyeste datapunkt i dokumentationen er maksimalt et år gammelt på ansøgningstidspunktet. Derfor vil det være muligt at afvige fra gældende krav, såfremt det dokumenteres, at der er tale om en ny overtagelse.

• Ved overtagelse efter konkurs

Hvis der ikke har været produktion i en periode. Der skal fremsendes dokumentation på dette, fx konkurserklæring og aftale om overtagelsesdato.

- **Ved overtagelse af anden virksomhed**
Hvis der ikke har været normal produktion op til overtagelsen. Du skal fremsende dokumentation for produktionsændringer. Du skal desuden dokumentere, at ydelses- eller produktionsmængden ikke ændres efter overtagelsen. Hvis der fx er tale om produktion af en specifik vare, skal du dokumentere, at du producerer den samme vare under de samme forhold efter overtagelsen.
- **Ved overtagelse af bygning**
Hvis der ikke forefindes fakturaer for tidligere ejers forbrug, skal du indsende dokumentation for overtagelsen af bygningen. Du skal desuden dokumentere, at varme-/køle-/lysbehov er det samme efter overtagelsen.

4.6 Leasing af udstyr

Du kan godt søge tilskud til et projekt, som omhandler leaset udstyr. Så længe der er tale om finansiel leasing, hvor ansøger er forpligtet til at købe det pågældende aktiv, når leasingperioden udløber. Derudover må de løbende leasingydelse ikke være afhængige af udstyrets eller virksomhedens energiforbrug.

Ved ansøgning om udbetaling skal du vedhæfte den fulde underskrevne leasingkontrakt på det relevante udstyr.

Af leasingkontrakten skal bl.a. fremgå:

- Udstyrets anskaffelsessum
- Levetiden af kontrakten
- At kontrakten er uopsigelig i kontraktens levetid
- Størrelsen af udbetalingen
- Størrelsen af frikøbsbeløbet ved kontraktudløb

Der gøres opmærksom på, at investeringen i forbindelse med leasingen kun må indeholde støtteberettigede omkostninger (se afsnit 1.5).

Såfremt leasingkontrakten indeholder ikke-støtteberettigede omkostninger, skal disse fratrækkes den samlede investeringssum.

Bemærk!

Du kan ikke få tilskud til operationel leasing, hvor du reelt lejer udstyr, der bliver leveret tilbage, når leasingperioden ophører.

5. Det skal du huske

under og efter projektperioden

5. Det skal du huske under og efter projektperioden

Her er en række ting, du skal være opmærksom på under og efter projektperioden.

5.1 Du har oplysningspligt

Du har i projektperioden pligt til at meddele Energistyrelsen om forhold, der kan medføre bortfald eller tilbagebetaling af tilskud. Derudover skal du oplyse om væsentlige ændringer som fx udsættelser, se afsnit 5.3.

5.2 Status efter 12 måneder

Du skal udfylde en statusrapport om dit projekt efter ca. 12 måneder fra tilsagnsdato. Den består af et enkelt skema, som du udfylder på ansøgningsportalen.

5.3 Projektændringer

Hvis du ændrer dit projekt, skal du i nogle tilfælde sende en begrundet ansøgning, som Energistyrelsen behandler og eventuelt accepterer. En projektændring kan have betydning for dit tilsagnsbeløb, så dette nedjusteres. Energistyrelsen lægger vægt på, at:

- projektet i det væsentlige er indeholdt i den oprindelige projektafsøgning
- det oprindelige mål om energibesparelse og CO₂-reduktion helt eller delvist gennemføres.

Du skal søge om projektændringen senest 30 dage før, at projektet skulle være afsluttet, dvs. 30 dage før, der er gået to år fra, at du fik tilsagn. Ansøgningen skal indsendes og godkendes forud for ændringen.

Hvis du er i tvivl, er du altid velkommen til at kontakte Energistyrelsen.

Du kan foretage nogle ændringer i dit projekt uden forudgående godkendelse

Det er ikke nødvendigt at anmode Energistyrelsen om projektændring, hvis alene energibesparelsen eller CO₂-reduktionens størrelse ændrer sig, eller hvis du ændrer den måde, hvorpå du udfører dit projekt, så længe du stadig foretager tiltaget på den komponent eller det udstyr, du har fået tilsagn til. Fx hvis du har fået tilsagn til at udskifte din gaskedel til fjernvarme, men i stedet skifter til en varmepumpe.

Du skal dog være opmærksom på, at alle ændringer skal kunne dokumenteres, inklusive de energimæssige beregninger og opgørelsesmetoder, når du anmoder om udbetaling af tilskuddet. Du skal også være opmærksom på, hvorvidt dit tilsagn indeholder særlige vilkår, som din ændring kan have

Husk!

Du behøver ikke at indsende en anmodning om projektændring, hvis du fx har fået tilsagn til at udskifte din gaskedel til varmepumpe og i stedet vælger at indstallere fjernvarme.

betydning for, herunder fx opgørelsesmetode. Hvis du ikke kan dokumentere den nye situation tilstrækkeligt, kan du risikere, at du ikke kan få udbetalt dit tilskud, eller at det reduceres.

Nogle projektændringer kan ikke godkendes

En projektændring godkendes ikke, hvis du erstatter et tiltag med nye tiltag eller udfører tiltag, som ikke var inkluderet i den oprindelige ansøgning, der er givet tilsagn til. Disse tiltag skal i så fald indgå i en ny ansøgning. Som eksempler kan nævnes, at der er givet tilsagn til udskiftning af en brændselsskedel til en varmepumpe, og efterfølgende ønskes det at ændre projektet til udskiftning af belysning.

En projektændring vil *som udgangspunkt* ikke blive godkendt, når et tiltags før-situation ændres, fx i forbindelse med at et projekt/tiltag flytter lokation/P-enhed. I disse tilfælde vil der som udgangspunkt være tale om et nyt projekt, som skal indgå i en ny ansøgning. Der kan dog være projektspecifikke forhold, der gør, at ændringen kan godkendes som en projektændring, selvom det medfører ændringer til før-situationen. Det vil bero på en konkret sagsvurdering.

Hvis projektet skal overdrages til andre

Du kan efter meddelt tilsagn og i projektperioden bede om, at en ny tilskudsmodtager kan overtage projektet, fx hvis din virksomhed får ny ejer. Du beder om overdragelse med en begrundet anmodning, underskrevet af både overdrager og erhverver af projektet. På [SparEnergi.dk/erhvervstilskud](https://sparenergi.dk/erhvervstilskud) under punktet Hjælpeværktøjer, findes en blanket med oplysninger, som er nødvendige for overdragelsen. Blanketten sendes til Energistyrelsen ved hjælp af "Kontakt Energistyrelsen" via ansøgningsportalen.

Bemærk, at overdragelsen kan have betydning for tilskuddets størrelse, såfremt der sker ændringer til virksomhedsstørrelsen, jf. afsnit 1.5.2.

Udsættelse af slutdato

Hvis du ikke kan gennemføre dit projekt inden for to år fra tilsagnsdato, skal du anmode om udsættelse. Du skal sende en begrundet anmodning om udsættelse, hvor du beskriver hvilke vanskeligheder, der ligger til grund for forsinkelsen. Bemærk indsendelsen skal ske senest en måned før, projektet skulle være afsluttet.

Dette gøres ved hjælp af "Kontakt Energistyrelsen" via ansøgningsportalen.

Bemærk!

Du kan senest anmode om udsættelse af dit projekt, en måned før projektet skal være afsluttet.

5.4 Kontrol med Erhvervspuljen

Du skal, hvis du bliver bedt om det, bidrage med oplysninger til Energistyrelsens kontrol med at reglerne for tilskud overholdes – fx regnskaber, forretningsbøger, papirer, elektronisk materiale mv.

Energistyrelsen eller bemyndigede repræsentanter har også til enhver tid mod behørig legitimation, uden retskendelse, adgang til lokaliteter, du ejer eller driver som tilskudsmodtager.

5.4.1 Annullering af tilskud

Energistyrelsen kan annullere dit tilsagn om tilskud helt eller delvist, hvis

du:

- ikke gennemfører projektet som forudsat i tilsagnet, herunder frist for gennemførelse
- som tilskudsmodtager ikke opfylder tilsagnets vilkår
- ikke opfylder betingelserne for tilsagn eller udbetaling
- har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning
- tildeling af tilskud til energispareprojektet er i strid med gruppefritagelsesforordningen

Evt. tilbagebetaling af tilskud skal ske senest 14 dage efter påkrav.

5.4.2 Straf

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger i forbindelse med:

- ansøgning om tilskud
- ansøgning om udbetaling af tilskud
- ansøgers underretningspligt jf. afsnit 5.1

Ansøger kan straffes med bøde for ikke at yde fornøden vejledning og hjælp ved Energistyrelsens kontrol.

5.4.3 Lov- og retsgrundlag

Støtteordningen bygger på følgende lov- og retsgrundlag:

Forordninger og henstilling:

Kommissionens forordning (EU) 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (Generel gruppefritagelsesforordning)

Kommissionens forordning (EU) 2022/2473 af 14. december 2022 om forenelighed med det indre marked efter artikel 107 og 108 om Den Europæiske Unions funktionsmåde af visse kategorier af statsstøtte til virksomheder, der beskæftiger sig med fremstilling, forarbejdning og afsætning af fiskevarer og akvakulturprodukter.

Lov og bekendtgørelse

- Bekendtgørelse nr. 674 af 2. juni 2023 om tilskud til energibesparelser, energieffektiviseringer og CO₂-reduktioner i erhvervsvirksomheder.
- Bekendtgørelse nr. 296 af 17. marts 2023 om lov om fremme af effektiv energianvendelse og drivhusgasreduktion.

